№ 134. Wtorek 11. Czerwca 1861. Rok wydania 51.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł. miesięcznie 1 zł. 75 centów waluty austr. — Inserya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Podług dekretu wysokiego ministeryum państwa z 21. lutego 1861 l. 9917-186 raczył Jego c. k. Apostolska Mość zezwolić najłaskawiej:

1. Ażeby w Galicyi utworzona została szkoła rabinów z prawami publicznego zakładu naukowego, i żeby koszta jej utrzymania, o ile niedadzą się pokryć ze źródeł krajowych, opędzane były z izraelickiego funduszu szkolnego, połączonego teraz z katolickim;

2. ażeby izraelicka część funduszu szkolnego wydzielona została z katolickiego funduszu szkolnego z całym kapitałem, jaki istniał w czasie jej wcielenia, w 5% obligacyach w nominalnej wartości, i żeby natychmiast oddany został do użytku na izraelickie szkoły i cele naukowe, a

3. ażeby odstąpić od dotychczasowego wymagania nauk gimnazyalnych i filozoficznych dla kandydatów rabinatu, a poprzestawać na dowodach wykształcenia, jakie podają niższe gimnazya.

To rozporządzenie podaje się do wiadomości powszechnej z tym dodatkiem, że przedsięwzięte zostały starania, ażeby szkoła rabinów we Lwowie utworzona być mogła z przyszłym rokiem szkolnym, i że wydzielenie izraelickiego funduszu szkolnego nastąpi z początkiem roku administracyjnego 1862, to jest z dniem 1. listopada 1861.

Z c. k. galicyjskiego Namiestnictwa.

Lwów, 28. maja 1861.

Wiedeń, 8. czerwca. Dnia dzisiejszego wyszedł w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozesłany XXIX. zeszyt Dziennika ustaw państwa.

Ten zeszyt zawiera:

Nr. 60. Rozporządzenie ministerstwa finansów z 30. maja 1861 — ważne we wszystkich krajach koronnych — względem opłaty należytości od wydanych dodatkowo akcyi, obligacyi długu i t. p., jeżli te należytości uiszczone zostały bezpośrednio przy pierwotnem wydaniu takich dokumentów prawnych.

Nr. 61. Rozporządzenie okólnikowe ministeryów stanu, wojny i policyi, jako też najwyższej władzy kontroli rachunkowej z 2. czerwca 1861 — ważne w Galicyi, Bukowinie, Morawii, Szląsku, Czechach, Wyższej i Niższej Austryi, Salcburgu, Tyrolu, Forarlbergu, w Lombardo-weneckiem królestwie, w Styryi, Karyntyi, Krainie, Gorycyi z Gradyską, w Tryeście i Istryi — z *dodatkiem* do zawartego w Dzienniku ustaw państwa II. zeszyt N. 12 z r. 1860 przepisu względem postępowania i pretensyi wynagrodzenia lekarzów cywilnych za kuracyę chorych żołnierzy armii lądowej tak w szpitalach cywilnych jako też w domu.

Z tym zeszytem wyszedł także i został rozesłany *rejestr osnowy* wydanych w miesiącu *maju* 1861, zeszytów Dziennika ustaw państwa.

Sprawy krajowe.

(Posiedzenie izby deputowanych z dnia 5. czerwca.)

Minister stanu p. *Schmerling* odpowiedział na wniesione do siebie interpelacye:

Na ostatniem posiedzeniu tej izby odczytane zostały trzy interpelacye wniesione do ministra stanu. Co do pierwszej interpelacyi, mianowicie jakich środków użył lub zamyśla użyć rząd dla powstrzymania agitacyi w Tyrolu przeciw najwyższemu patentowi z 8. kwietnia 1861, zastrzegam sobie odpowiedź na jedno z najbliższych posiedzeń.

Również co do drugiej interpelacyi względem finansowych stosunków uniwersytetu krakowskiego będę miał zaszczyt odpowiedzieć wysokiej izbie na jednem z najbliższych posiedzeń. Na trzecią interpelacyę pozwalam sobie odpowiedzieć natychmiast. Idzie tu o to, w jaki sposób przy organizacyi rady oświecenia uwzględnione zostały właściwe stosunki zakładów naukowych w Królestwie Galicyi. Co do tej interpelacyi pozwalam sobie powołać się na odpowiedź, której udzieliłem już przed kilkoma dniami wysokiej izbie na podobne interpelacye; mianowicie mam zaszczyt oświadczyć, że obrady nad statutami rady oświecenia nie są jeszcze zamknięte, i że przeto nie jestem w stanie udzielić dalszych wyjaśnień w tym względzie.

Prezydent: Stosownie do postanowień regulaminu obrad zapytuję wysoką izbę, czy zezwala na przedłożenie wniosku deputowanego *Szabla*, tej osnowy:

„Wysoka izba raczy uchwalić:

1) Ustanowiony będzie wydział konstytucyjny, do którego odesłane będą wszelkie wnioski względem konstytucyi i ustaw zasadniczych.

2) Ten wydział będzie wybrany z oddziałów po dwóch członków z każdego, zaczem będzie się składać z 18 członków."

Minister stanu p. *Schmerling:* Proszę o głos (z trybuny).

Uważam za obowiązek imieniem rządu — nim kwestya ta przyjdzie pod decyzyę wysokiej izby, i nim wysoka izba poweźmie uchwałę, czy nad wnioskiem deputowanego Szabla ma być przedsięwzięta dyskusya, jak to przepisuje §. 21. regulaminu obrad — oznajmić ze strony rządu oświadczenie, które odnosi się do ważnej kwestyi kompetencyi wysokiej izby, tej osnowy:

Postanowieniem Jego Ces. Mości z 26. lutego r. b. zwołana została cała rada państwa. Kroki, które rząd mógł poczynić dotąd, niedozwalają mu jeszcze uważać obradujące teraz zgromadzenie za całkowitą radę państwa. Nieprzedłożył też jeszcze temu zgromadzeniu żadnego projektu, który należy do kompetencyi całej rady państwa. Zaczem uznaje w obradującem teraz zgromadzeniu tylko ściślejszą radę państwa z prawami, które przysłużają jej podług §. 11. ustawy zasadniczej.

Rząd uważał się obowiązanym złożyć to oświadczenie bez ogródki, by uniknąć zarzutu, jakoby chciał zachęcać izbę do jakiejkolwiek czynności, której kompetencya mogłaby być na przyszłość wątpliwą, chociaż przytem niemyśli rząd bynajmniej sprzeciwiać się stawianiu wniosków.

Potem nastąpiło trzecie odczytanie ustawy nietykalności. Gdy prezydent chciał przystąpić do głosowania, zabrał głos *Smolka:* Ponieważ miałoby to praktyczną wagę, dowiedzieć się, ilu deputowanych będzie głosować za tym wnioskiem, ażeby się przekonać, czy się zbierze potrzebna do ważności uchwały liczba głosów, tedy radziłbym głosować przez balotowanie, ażeby można sprawdzić, ilu deputowanych będzie za wnioskiem, a ilu przeciw wnioskowi. (Tę propozycyę popiera prawa strona.)

Dr. *Brinz* (z Czech): W wyrazach pana Smolki przebija się mniemanie, jakoby szło o ustawę konstytucyjną; tego zdania jednak niepodziela znaczna część izby.

Wniosek Dra. Smolki został odrzucony, i ustawę nietykalności przyjęła izba stanowczo znaczną większością.

Dalej nastąpiło z porządku dziennego sprawozdanie wydziału o regulaminie obrad, i prezydent oświadczył, że najprzód przedsięwzięta będzie ogólna a potem specyalna debata nad projektem wydziału.

Dr. *Taschek* sprawozdawca wydziału wchodzi na trybunę i odczytuje sprawozdanie. Do debaty ogólnej nie zgłasza się żaden mowca.

Prezydent: Czy żąda kto głosu do debaty specyalnej?

Dr. *Smolka* proponuje ze względu na oświadczenie ministra stanu odroczyć debatę nad projektem ustawy względem regulaminu spraw rady państwa; ale wniosek jego pozostaje w mniejszości. Również odrzucone zostały wnioski Hawelki i Prażaka, i przyjęto §§. 1 — 7 regulaminu.

Przy §. 8. tej osnowy: „Wydziały obudwu izb mają prawo przedsiębrać za pośrednictwem swego prezydenta w drodze prawnej wszelkie potrzebne śledztwa i wzywać świadków lub znawców do bezpośredniego przesłuchania" — zabiera głos minister *Schmerling* i oświadcza, że to postanowienie nie należy do regulaminu obrad i przechodzi kompetencyę rady państwa jako ciała mającego głównie obradować nad projektami ustaw. Minister wnosi tedy, ażeby ustęp o przesłuchywaniu świadków został wypuszczony.

Przeciw temu a za wnioskiem wydziału przemawiał Dr. *Mühlfeld*, i wniosek ministra stanu pozostał przy głosowaniu w mniejszości.

Prezydent oznajmia, że przedłożone zostały dwa wnioski, pierwszy deputowanego Jana *Liebiga*, ażeby projekt regulaminu obrad dla izby deputowanych przyjęty został *en bloc*, a drugi podobny wniosek Dra *Riehla*. — Prezydent oświadcza, że wypadek przyjęcia en bloc nie jest przewidziany w regulaminie obrad, jednak przez analogię dozwala §. 29. izbie ukrócić formę obrad, ale do uchwały potrzebna jest większość dwóch trzecich części izby.

Przy imiennem głosowaniu okazuje się 103 głosów za wnioskiem Liebiga, a 59 przeciw; razem było 162 głosów, dwie trzecie części wynoszą 108, zaczem brakuje jeszcze 5 głosów, i wniosek zostaje odrzuconym.

Na tem skończyło się dzisiejsze posiedzenie; przyszłe nastąpi w sobotę o godzinie 10tej.

(Sejm węgierski. — Doniesienia z Węgier.)

Peszt, 5. czerwca. Byłoby niepodobieństwem, mówi *M. Sajto*, opisać dokładnie wewnętrzne usposobienie, w jakiem znajdowaliśmy się w pamiętnej chwili głosowania. Nie stały tam na przeciw siebie stronnictwa, tam toczyła się prosta walka zdań patryotów ożywionych najlepszemi chęciami. Podczas głosowania ważyła się szala zwycięstwa. Gdy nie! nie! wołać poczęto, przywodziliśmy sobie na pamięć argumenta, które ta strona przytoczyła, jakbyśmy w przeszłości chcieli szukać pociechy na przypadek, jeźliby rezultat nie zgadzał się z naszemi życzeniami. W tem z drugiej strony odezwały się głosy przyzwalające, które pochodziły z głębokiego przekonania. Natychmiast powzięliśmy myśl, że Bóg natchnął mężów, których naród wybrał, i że to Bóg wskazuje nam drogę.

Czy niektóre okoliczności jak np. że kilku członków złożyło swoje mandaty, że kilku wstrzymało się od głosowania, wpłynęły na większość, o tem dziennik rzeczony zamilcza; pisze tylko, że chociażby stronnictwo które zwyciężyło, większość darem otrzymało, dar ten nie byłby ofiarowany stronnictwu, ale ojczyźnie.

— Plakat z podpisem pana J. Besse i kilku reprezentantów miasta Pesztu oznajmił pod dniem 6. b. m., że reprezentacya miasta Pesztu postanowiła dla wzmagającego się zagrożenia bezpieczeństwa życia i majątku utworzyć batalion milicyi mieszczańskiej.

— Jak donoszą z Pesztu potrwa specyalna debata nad adresem w izbie niższej najwięcej trzy dni jeszcze, a obrady w izbie wyższej rozpoczną się już może na przyszły poniedziałek.

— Hrabia Montalembert bawi już od 6. b. m. w Peszcie.

Hiszpania.

(Poseł francuski odjeżdża. — Stosunki z Marokiem. — Flota do Hajti. — Wiadomości bieżące.)

Madryt, 1. czerwca. Pan Barrot poseł francuski odjedzie do Paryża. Wczoraj był u Królowej na pożegnaniu. Rada ministrów uchwaliła ostro odpowiedzieć Muley el Abbassowi i zrobić go ważnym, że jest obowiązanym dopełnić traktatu. — Dziennik *Las Novedades* pisze: „Zapewniają, że jeżeli ściśle nie będzie dotrzymany termin wyznaczony Marokanom do zapłacenia 90 milionów, wtedy hiszpańska eskadra będzie bombardować jeden z portów marokańskich i wysadzi na ląd wojsko." — Okręta hiszpańskie udały się do Haity żądać objaśnienia z powodu nieprzyjaźnego jej postępowania.

— Z Madrytu pod dniem 3. b. m. donoszą:

Oczekują tu niecierpliwie odpowiedzi z Maroko na ultimatum Hiszpanii. *Correspondencia* robi nadzieję, że odpowiedź będzie pomyślna i sądzi, że kwestya będzie wkrótce rozwiązana w sposób przynoszący zaszczyt Hiszpanii.

— Nadeszła depesza z Gibraltaru z dnia 2. b. m., że książęta Muley Solimana uznały plemiona wschodnie. Ma on pod sobą dosyć znaczne siły i stoi na 40 kilometrów od Fez.

Anglia.

(Czynności w parlamencie. — Komitet subsydyów. — Stosunki z Ameryką. — Doniesienia z Indyi.)

Londyn, 5. czerwca. Lord John Russell przedłożył parlamentowi liczne korespondencye względem nowych trudności z rządem japońskim. Zawierają doniesienia o zabiciu sekretarza amerykańskiego poselstwa, i korespondencyę w tej mierze z rządem w Jeddo. Ostatnia depesza angielskiego posła donosi, że dawniejsze przyjacielskie stosunki przywrócone zostały. Przed komitetem admiralicyi oświadczył Sir John Papington (który za ministeryum lorda Derby był, jak wiadomo ministrem marynarki), że otrzymał sankcyę rozporządzenia nietylko od pierwszego ministra i gabinetu, lecz także Jej Mości Królowej, że wszyscy starzy i niezdatni do służby oficerowie marynarki będą zmuszeni przenieść się w stan spoczynku. Jak utrzymuje *Army and Navy-Gazette*, książę Sommerset teraźniejszy minister marynarki, postanowił uskutecznić pomysł swego poprzednika i wniósł bil w tym zamiarze.

— Komitet subsydyów naradzał się nad pozycyą 2,485.000 f. szt. w budżecie marynarki na zasoby floty, maszyny parowe i t. d. Kilku członków oświadczyło, że pozycya ta za wysoko położona. Lord Clarence Paget usprawiedliwia wysokość jej tem, że obecnie buduje się 7 okrętów pancernych mniejszych i 5 liniowych również pancernych. Sir Pakington czyni uwagę, że Francya będzie miała do roku dwa razy tyle, mianowicie 25 nowozbudowanych okrętów pancernych. Lindsay wnosi, aby umniejszyć pozycyę o 200.000 f. szt., lecz poprawka ta upada 68 głosami przeciw 85, poczem pozycyę przyjęto w całości.

Najnowsze dzienniki amerykańskie zawierają cierpkie wyrzuty czynione Anglii, iż związek południowy uznała jako stronę prowadzącą wojnę. Jedni utrzymują, że jest to otwarcie postawić się po stronie Południa, inni że to się prawie równa wypowiedzeniu wojny.

— Sekretarz stanu spraw indyjskich otrzymał następujący telegram pod dn. 1. czerwca: Naczelny gubernator Indyi donosi z Kalkuty pod dn. 8. maja: Żołnierze armii bengalsko-europejskiej przechodzą z wielką ochotą w służbę liniową. Główno dowodzący wraz z wielką liczbą oficerów artyleryi przeszedł do wojska liniowego. Nowe pułki jazdy i piechoty są tym sposobem już skompletowane. W Bombaj żołnierz jest równie ochoczy przejść w służbę liniową. Budżet Lainga sporządzony na na rok 1861—62 zaspokoił wszystkich.

Wydano rozkaz zmniejszyć armię krajowców do liczby 155 batalionów, czyli 110.000 luda. Tym sposobem zmniejsza się armia o 64.000 luda w każdym okręgu i oszczędza się 1,000.000 f. szt. w budżecie.

Francya.

(Wiadomości bieżące. — Aresztacya p. Blanqui. — Nowiny dworu.)

Paryż, 5. czerwca. Dziś była rada ministeryalna w Fontainebleau. Jenerał Dufour przyjechał z Szwajcaryi do Fontainebleau.

— Vely Basza, poseł turecki, powrócił tu z Berlina.

— Książę Grammont, ambasador w Rzymie, ma z końcem czerwca przybyć za urlopem do Paryża, a ztąd odjechać do Vichy. Margrabia Lavalette wyjedzie za urlopem ze Stambułu po ukończeniu konferencyi syryjskiej, i zapewne w pierwszych dniach lipca stanie w Paryżu.

— Kardynał Grasselini, który przybył tu z Rzymu, odwiedzał pana Thouvenela i pojedzie temi dniami do Fontainebleau.

— *Patrie* podaje następujące autentyczne wiadomości o czynnościach konferencyi syryjskiej:

Rozprawy jeszcze nie ukończone, a zatem konwencya jeszcze nie podpisana; lecz mocarstwa zgodziły się na zasadę oddać rządy Libanu jednemu naczelnikowi chrześciańskiemu.

— Wiceadmirał Charner i kontradmirał Page otrzymali rozkaz powrócić z wód chińskich do Francyi. W ministerstwie wojny pracują obecnie z rozkazu Cesarza nad planem wyprawy na Hui, stolicę Kochinchiny.

— Kontradmirał Reynaud powołany do Paryża, aby zabrać instrukcye ściągające się do jego poselstwa do Ameryki.

— Oddano pod sąd policyi karnej Blanquiego i z nim pięciu obżałowanych, pomiędzy którymi znajduje się jedna wyrobnica. Obwinieni są o udział w tajnem stowarzyszeniu blisko od trzech lat istniejącem, którego Blanqui był naczelnikiem i założycielem. Sprawa wytoczy się dnia 7. b. m.

— Dzienniki hiszpańskie donoszą, że Cesarzowa Eugenia ma zjechać się z Królową hiszpańską. Do *Epoca* donoszą z Paryża, że w ciągu lata Cesarzowa będzie zwiedzać Pyreneje; jeżeli więc, pisze *Epoca*, królewska rodzina uda się do prowincyi baskijskich, nie masz wątpliwości, że Cesarz i Cesarzowa odwiedzą ją w San Sebastian.

— *Diario Espanol* zapewnia także, że Cesarzowa Eugenia uda się tego lata do swego zamku Arteaga, położonego w Pyrenejach, a *Eco Vascondago* dodaje, że na rzecz Cesarza Francuzów skupują włości w okolicy rzeczonego zamku.

— Do *Monitora* piszą z Turynu pod dniem 2. czerwca: Armia stoi od wczoraj na stopie pokoju. Tego środka bardziej wymagał budżet, jak polityka, jednak stan czynny nie zmniejszył się wcale. *Opinione* zapewniała, że środek ten miał oznaczać gotowość rządu piemonckiego w utrzymaniu pokoju. Wojska od dawna pobierały żołd kwaterunkowy, lecz odtąd będą pobierać żołd zwykły.

Na rozmaitych punktach trwają ciągle zaburzenia, których właściwy charakter nie da się dokładnie oznaczyć. Wczoraj nadeszła depesza telegraficzna, że w Sycylii, w pobliżu Catany, pojawiła się świeża banda, a dzisiaj donoszą, że pomiędzy Arezzo i Urbino, (to jest w tej części Apeninów, która oddziela Toskanię od Umbryi), wybuchły niebezpieczne rozruchy. Rozruchy te przypisują

zuchwalcom, których bardzo jest wiele w tej okolicy po raz pierwszy przymuszonej dostawiać rekrutów.

Union ogłasza na czele odezwę ministeryum spraw wewnętrznych, która zbija zarzut, jakoby rząd postępował z duchowieństwem niesprawiedliwie i stronniczo; żaden bezstronny zaprzeczyć nie może, że rząd francuski wspiera moralnie niepodległość duchowieństwa; odezwa kończy się następującemi słowy:

Dzienniki, które w tym duchu występują, są kary godne, i narażają rząd do użycia środków surowych. Administracya spodziewa się, że to ostrzeżenie będzie dostateczne, i że dzienniki nie zechcą narażać się na surowsze środki i dotkliwszy wymiar sprawiedliwości.

— *Constitutionnel* pisze: „Rząd cesarski postanowił w naszych indo-chińskich posiadłościach zaprowadzić publiczną zbrojną siłę, i w tym zamiarze będą wzięte z gwardyi żandarmeryi i z korpusu gwardyi Paryża około 200 ludzi (piechota i konnica), którzy uformowani w korpusy odejdą wkrótce na wspomnione miejsce przeznaczenia.“

Szwajcarya.

(Rewizya konstytucyi.)

Wielka rada w St. Gallen zdecydowała się 99 głosami przeciw 47 za rewizyą konstytucyi według liberalnego programu. Zwycięstwo liberalistom było dnia 4go b. m. zapewnione.

Włochy.

(Proces medyolański. — Zastępca księcia Grammont. — Okólnik ministra Króla neapolitańskiego.)

Dochodzenie sądowe w sprawie medyolańskiej przybiera coraz większe rozmiary. Uwięziono już 200 osób, przesłuchano przeszło 700 świadków. Aresztowania trwają nieprzerwanie. Dwie osoby, które dały hasło zburzyć fabrykę spirytusu są w ręku sprawiedliwości.

Gazeta augsb. donosi, że p. Cadore przybył do Rzymu dnia 22. maja i będzie zastępował księcia Grammont podczas jego dwumiesięcznego urlopu. Z instrukcyi, które przywiózł z sobą, można wnosić, że okupacya Rzymu przeciągnie się jeszcze.

Król. neapolitański minister del Re wydał następujący okólnik do reprezentantów Króla Franciszka II. za granicą:

Rzym, 25. maja 1861.

Mości Panie! Rząd Króla piemonckiego przedłożył właśnie parlamentowi turyńskiemu projekt ustawy względem zaciągnięcia pożyczki w kwocie 500 milionów franków. Gdyby chodziło tylko o przedsiębierstwo finansowe w interesie samego Piemontu, nie miałby inny rząd prawa mieszać się w tę sprawę; ale ponieważ większa część tych pieniędzy ma być użyta na rozszerzenie jarzma, które uciska ludność królestwa Obojga Sycylii, i powiększy tylko nowym długiem państwa ciężary, które nieład uzurpacyi i tak już czyni nieznośnemi, przeto uważa Jego Mość Król za obowiązek tak względem siebie jak i swoich ludów, założyć protest przeciw temu projektowi pożyczki, i oświadcza dla odjęcia wszelkiego złudzenia w tej mierze, że postanowił nie uznać nigdy prawomocności tej ustawy co do królestwa Obojga Sycylii.

Racz pan oznajmić ten protest ministrowi spraw zagranicznych tego rządu, przy którym jesteś zawierzytelniony.

Przyjm pan i t. d. *Del Re.*

Niemce.

(Nowiny dworu bawarskiego.)

Uroczysty obrzęd zaślubin Jego król. Wysokości hr. Trani z Jej król. Wysokością księżniczką bawarską Matyldą był w Monachowie dnia 5go b. m. o godzinie pół do dziewiątej wieczór. Wysocy nowożeńcy odjechali dnia 6go b. m. do Rzymu.

Rosya i Królestwo Polskie.

(Doniesienia z Polski. — Pułk imienia Gorczakow.)

Gazeta wiedeńska donosi z **Warszawy**, że jenerał Suchozanet objął dnia 1go b. m. administracyę Królestwa Polskiego, a dnia 3go przyjmował naczelników władz wojskowych i cywilnych. Według najwyższego ukazu z dnia 16go z. m. zajmował się w ciągu choroby księcia Gorczakowa tylko tymczasowo czynnościami namiestnika królestwa; teraz ma zająć rzeczywiście tę posadę. Pomimo zakazów pojawiły się ostatniemi dniami znowu w znaczniejszej liczbie stroje polskie na ulicach i w ogóle oznaki pewnego wzburzenia umysłów. Przed gmachem komendy wojskowej aresztowano znów niektóre osoby. Zaczem zebrał się tam tłum z kilkuset osób, dopominając się żywo wypuścić uwięzionych. Oficerowie usiłowali na próżno uspokoić zbiegowisko. Wzburzenie stawało się coraz groźniejszem, zaczem oficer komenderujący kazał wystąpić straży pod broń i powtórzyć trzykrotnie wezwanie rozejść się. Tłum jednak nie odstąpił od swego żądania odpowiadając, że żołnierze mogą strzelać, jeżeli chcą, lecz z nich nikt nie ustąpi, póki aresztowani nie będą wypuszczeni na wolność. Oficer nie mając rozkazu użyć broni, widział się w końcu zmuszonym ustąpić przed żądaniem ludności.

Petersburg, 2. czerwca. Donoszą z Moskwy, że Cesarz odebrał wiadomość o śmierci księcia Gorczakowa podczas swego tam pobytu, i rozkazał niezwłocznie, aby pułk, którego zmarły był właścicielem, imię jego odtąd po wieczne nosił czasy.

Turcya.

(Wiadomości bieżące i doniesienia z Konstantynopola.)

Journal de Constantinople pisze: „Możemy zapewnić, że odnośnie do propozycyi wysokiej Porty odbędą się w Konstantynopolu narady nad administracyjną centralizacyą Multan i Wołoszczyzny.“

Ten sam dziennik zbija wiadomości o rozruchach i aresztacyach, jakie miały zajść w ostatnim czasie w Atenach. Według wiadomości nadeszłych najnowszą pocztą po dzień 31. maja do Konstantynopola panuje jak największy spokój w Atenach.

Nadesłany 29. maja do Konstantynopola telegram przywiózł wiadomość, że Montenegryni wycięli w pień złożoną z tureckich żołnierzy eskortę transportującą żywność. Zaledwo trzech lub czterech ludzi uszło śmierci.

Bawiący w Bejrucie cudzoziemcy kupcy i przemysłowcy doręczyli dnia 14. kwietnia wiceprezydentowi komisyi europejskiej społem adres względem sytuacyi Syryi, w którym utrzymują, że dotychczas nic nie zrobiono, „ażeby zatrzeć ślady rzezi i przeszkodzić jej ponowieniu“. *Journal de Constantinople* stara się zbijać te i tym podobne podania, nazywając adres aktem niewdzięczności dla tureckiego rządu i francuskiej armii.

Jak donoszą do *Oester. Ztg.* z Konstantynopola, rząd wysokiej Porty nie czyni żadnych trudności wychodźcom bułgarskim, którzy się w Rosyi chcą osiedlić. W Widdynie otworzono nawet rosyjskie biuro wychodźtwa, które za porozumieniem z władzami tureckiemi wydaje wynoszącym się do Krymu Bulgarom względem przesiedlenia potrzebne informacye. Z różnych powiatów miało się już zgłosić przeszło 10.000 rodzin, które się wyniesą do Krymu. W ten sposób Rosya za Tatarów wywędrowanych po krymskiej wojnie do Bułgaryi będzie wynagrodzona przybywającymi teraz Bułgarami.

Dnia 28. maja wysłano ztąd 12.000.000 piastrów jako sumę indemnizacyjną dla Maronitów. Dalsze 56,000.000 na ten sam zamiar mają być zebrane w samej Syryi.

W Sarajewo stanął 31. maja Omer Basza; dnia 30go przybył francuski komisarz Tissot do Mostaru. Obecnymi już byli komisarze Rosyi, Austryi i Prus.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Peszt, 8. czerwca. (Izba niższa.) Dalsza debata nad adresem. W ciągu obrad przedstawił *Szalay*, że to rzecz niestosowna i niezwykła w żadnym parlamencie, obradować in pleno nad prostemi zmianami stylu; przeto obrano na wniosek jego jako też Eötvösa i Nyarego komisyę, a całej izbie zostawiono tylko dyskusyę nad ważnemi zmianami.

Turyn, 8. czerwca. (Na Paryż.) Król przyjmować będzie w ciągu dnia dzisiejszego pana Ricasolego. Dzisiejsza *Opinione* radzi, zostawić teraźniejsze ministeryum i nic zmieniać w niczem polityki Cavoura.

Genua, 7. czerwca. Dla zgonu Cavoura były wczoraj zamknięte wszystkie teatra. Kupcy utworzyli komitet dla wzniesienia pomnika Cavourowi na giełdzie.

Nowy Jork, 27. maja. Dziesięć tysięcy separatystów stanęło w Harpers Ferry. Wojska unii chcą odciąć ich poruszeniem z Richmond. Blokada Charlestownu będzie odnowiona, i ma być zaciągnięta pożyczka unii w kwocie 9 milionów dolarów z kursem po 85.

Wiadomości handlowe.

Lwów, 6. czerwca. W drugiej połowie maja b. r. sprzedawano na targach w *Gródku, Jaryczowie i Szczercu* w przecięciu mec pszenicy po 5zł.60c.—5zł.60c.—5zł.53c.; żyta 4zł.15c. 3zł. 95c. — 4zł. 50c.; jęczmienia 2zł. 50c. — 2zł. 70c. — 2zł. 89c.; owsa 1zł.65c. — 1zł.60c. — 1zł.76c.; hreczki 3zł.50c. — 3zł. — 3zł. 13c.; kartofli 2zł. — 1zł.5c. — 1zł.28c. Cetnar siana po 1zł.20c. — 50c. — 1zł. Za sąg drzewa twardego płacono 10zł. — 0 — 10zł. 66c., miękkiego 7zł. — 0 — 8zł.33c. Funt mięsa wołowego kosztował 17c. — 15c. — 12c. i mas okowity 70c. — 0 — 66c. Kukurudzy, nasienia konicza i wełny nie było w handlu.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 10. czerwca.

Hotel rosyjski: PP. Adam hr. Komorowski, z Konotop. Obertyński Henr., z Cieleża. — Morawski Konst., z Pohorzec.

Hotel europejski: Rozborski Ant., z Buchowiec. — Janicki Władysław, z Stubna. — Leon i Felix hr. Błażewscy, z Brzezowiec małych. — Rozański, c. k. przeł. pow., z Grzymałowa.

Hotel angielski: Just. hr. Łoś, z Bortkowa. — Załęski Stan., z Załonia.

Hotel Kuhna: Konicki Menh., z Zatwarnicy.

Hotel mołdawski: Rechkorn Izydor, c. k. kapitan, ze Stryja.

Pod koleją żelazną: Skrzyszowski Ignacy, z Skoryki.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 10. czerwca.

PP. Chwalibóg Jan, do Lipowiec. — Dobrowolski Konst., ces. ros. kap. sztab. i W. hr. Ryszczewski, szambelan, do Rosyi. — Raciborski Napoleon, d. Czernelicy. — Bzowski Wład., do Kołbuszowa. — Finkel Adolf, c. k. kapitano do Tarnopola. — Serwatowski Woje, do Rajturaniec. — Pajączkowski Józef, do Pieczygóry. — Marcinkowski Karol, do Denysowa. — Skrzyński Franciszek, Szełpak.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 8. i 9. czerwca 1861.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum	Stopień ciepła według Reaum	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7 god zrana	326 85	+ 12.2	76 6	południowy sł	pochmurno
2 god. po poł.	327.05	+ 18 5	55 3	„ „	„
10.god. wiecz.	327 02	+ 14 6	68 2	„ cich.	jasno
7. god. zrana	327.10	+ 13 7	75.2	południowy sł.	pochmurno
2. god. po poł.	326.71	+ 20 3	58 6	„ „	„
10.god. wiecz.	326 68	+ 13 4	71.2	„ „	jasno

TEATR.

Dziś opera niemiecka: „**Othello**“.

Jutro na scenie polskiej: „**Szlachta czynszowa**“, krotochwila w 1 akcie ze spiewami, i „**Nie ma męża w domu**“, komedya w 2 aktach z francuskiego.

Kurs lwowski.

Dnia 10. czerwca		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	51	6	60
Dukat cesarski	„ „	6	53	6	62
Pólimperyał zł. rosyjski	„ „	11	20	11	35
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	15	2	18
Talar pruski	„ „	2	8	2	11
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	81	60	82	40
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	85	63	86	50
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	149	—	151	—
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	67	25	68	13
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	79	32	80	25

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 10. czerwca.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 80.15. Metaliki po 5% za 100 zł. 68 25; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.— Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—. Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 783.—; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 179.90; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —.—. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 138.25. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.62, dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—, półkorony —.—. Srebro 138.—.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 7. czerwca.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	60 20	60 40
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	80 20	80 30
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	79 70	79.90
Z r. 1851, ser. B. po 5%	— —	—.—
Metaliki po 5%	67.85	68 25
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	68 30	68 40
dtto. „ 4½%	59 –	59 25
dtto. „ 4%	51 25	51 50
dtto. „ 3%	39 —	39 50
dtto. „ 2½%	34 —	36.—
dtto. „ 1%	13 50	14 –
Przez. do wylos. z r. 1839	115.50	116.—
„ 1854	91 —	91 25
„ 1860	84 80	85 —
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł	88 75	89.
Renty Como po 42 lir. aus.	15.50	16.—
Wylos. obl. dawn długu państ. po 5%	67.—	68.—
Wylos. obl. dawn długu państ. „ 4½%	57 —	58 –
Wylos. obl. dawn długu państ. „ 4%	56.50	51.—
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3½%	43.—	43.50
„ 3%	45 –	–.–
„ 2½%	43 —	—.—
„ 2¼%	38 —	–.–
„ 2%	34 —	–.–
„ 1¾%	30.—	–.–
dtto. z procent za granicą „ 5%	67.—	68 –
„ 4½%	57 —	58.—
„ 4%	50 50	51.—

B. Krajów koronnych (Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.)	pien.	towar.
Niższej Austryi	89 50	90.50
Wyż. Aust. i Salb	89.50	90 –
Czech	91.25	91 75
Morawii	88 —	88 50
Szląska	87.—	88.—
Styryi	87.—	87 50
Tyrolu	97.—	99.—
Kar., Krainy i Wyb.	88.50	89.—
Węgier	69 75	70 75

Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł.	pien.	towar.
Ban. Tem., Kroacyi i Slawonii	68 —	69.—
Galicyi	67.50	67 75
Siedmiogr. i Bukow.	66 –	66 75
Lom. wen. poż. z r. 1850	— —	– –
Wen. pożyczka z r. 1859	88.—	88 50
Dług Tyrolu po 5%	67.—	68.–
Dług Tyrolu „ 4%	50 50	51.–
Dług Salcburga „ 3½%	43.—	43 50
Dług Salcburga „ 3%	38.—	38.50
Dług Salcburga „ 2½%	31.50	32. –
Dług Krainy „ 2%	24 50	25.–
Dług Krainy „ 1¾%	21.—	21.50

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł.	20.—	21.—
„ 2½% za 100 zł.	17.—	18.—
„ 2¼% za 100 zł.	16.—	17.—
„ 2% za 100 zł.	14.—	15.—
„ 1¾% za 100 zł.	11.—	12.—

3. Akcye.

	pien.	towar.
Banku nar.	778	780
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	178 20	178 40
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	581	583
Półn. kolei po 1000 zł. m.k.	1957	1959.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	273 50	274.—
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	169.—	169 50
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	125 —	125 50
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłata 160 zł. (80%)	217 –	219.—
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m.k. z wpł. po 140 zł. (70%)	148.50	149 50
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m.k.	19.—	20.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m.k	60.—	61.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł m. k.	680.—	685.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	140.—	145.—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	–.—	112 —
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m.k.	438 —	439.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	238.—	242.–
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	400.—	403.–
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	380.—	385.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	—.—	—.—

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	102.—	102 50
10 „ 5%	97 —	98
przeznacz. do los. po 5%	91	91 25
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	99 50	99 75
przez. do los. po 5%	86.75	87.
Gal. Tow. kred. po 4%	82.—	83.–

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	96 75	97.25
detto detto w srebrze uproc za 100 zł. w. a.	104.—	104 25
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	140.—	141
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	97.50	98.
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	137 —	138.—
Kol. Gloggn. za 100 zł.	79.50	80.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	98.50	99.50
Lloyda za 100 zł.	83.–	86.

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	117 —	117 25
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	102 —	102 25
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	123.—	125.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	36.75	37.25
Esterhazego po 40 zł. m. k.	96.50	97 50
Salma „ 40 „ „	37 50	38.—
Palffiego „ 40 „ „	37 25	37.75
Clarego „ 40 „ „	35 50	36.—
St. Genois „ 40 „ „	37.50	38 —
Windischgrätza 20 zł. „	22.25	22 50
Waldsteina 20 „ „	26.—	26 50
Keglevicha 10 „ „	14 75	15.25

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	— —	— —
Augsburg za 100 zł. w. p.-n	117 25	117 50
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n	117 75	117.75
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	103 50	103.75
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt	138 75	139 25
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	—.—	—.—
Paryż za 100 fr.	55.—	55.—
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

w przecięciu w w. a.

	zł.	c.
Dukaty ces. men.	6 zł.	66 c.
dtto. pełnej wagi	6 „	65 „
Korona	19 „	10 „
20frankówka	11 „	11 „
Rosyjski impery.	11 „	40 „
Talar związkowy	2 „	03 „
Srebro	138 zł.	50 c.
Kurs korony w c. k. kasach	13 zł.	50 c.

KRONIKA.

Ogłoszenie

Stosownie do statutów galicyjskiego towarzystwa muzycznego (§. 34) powołuje się niniejszem zwyczajne roczne ogólne zgromadzenie członków towarzystwa muzycznego na dzień 23. czerwca r. b. o 12. godzinie w południe w lokalu towarzystwa (w pałacu Ulanieckich na placu halickim).

Na tem zgromadzeniu przedłożone będzie ze strony dyrekcyi sprawozdanie z czynności towarzystwa w upłynionym roku. Ze względu na to, iż dotychczasowy dyrektor towarzystwa Włodzimierz hr. Russocki ustępuje z tej posady, zajmie się ogólne zgromadzenie wyborem dyrektora towarzystwa, i stosownie do statutów wybierze członków wydziału.

Z dyrekcyi galic. towarzystwa muzycznego.

Lwów dnia 10. czerwca 1861.

(Wiadomości lokalne.) Podróżnemu Renne R. z Francyi skradziono tu na ulicy pugilares z 48 zł. Władza bezpieczeństwa wyśledziła sprawcę tej kradzieży, znanego złodzieja Izaka N., i oddała sądowi krajowemu.

U Konstantego G. i Maryanny jego małżonki znalazła władza bezpieczeństwa rozmaite podejrzane rzeczy, jako to: kilka par spodni, chustek do nosa i futro, a przy rewizyi domowej znalazło się jeszcze całkiem nowe futro i rozmaita bielizna. Pokazało się, że wszystkie te rzeczy były skradzione cześcią na jarmarku pod Ś. Jerzym, a cześcią w rozmaitych sklepach; zaczem uwięziono rzeczonych małżonków i oddano sądowi krajowemu.

Na oznajmienie Chaima Majera D. z Przemyśla, że jego żona Rozalia D. posądzona o skradzenie kosztownego złotego zegarka z łańcuszkiem siedzi w więzieniu a jest niewinna, ponieważ zegarek ten skradł niejaki Ascher B., przedsiębrała władza bezpieczeństwa ścisłe poszukiwania, i pokazało się, że istotnie rzeczony Ascher B. sprzedał ten zegarek z łańcuszkiem we Lwowie za 100 zł., zaczem uwięziona izraelitka, jeśli nie ma żadnego udziału w tej sprawie, może oczekiwać wkrótce uwolnienia swego.

Dnia 2. czerwca skradziono majstrowi krawieckiemu Aronowi Wolfowi K. banknot na 100 zł. z pugilaresu w pomieszkaniu jego. Sprawcą kradzieży okazał się jeden z czaladzi jego imieniem Mendel F., którego też władza bezpieczeństwa po odebraniu całej jeszcze sumy oddała sądowi krajowemu.

Pierwszemu markierowi Fedoremu P. w kawiarni wiedeńskiej zginęło w rozmaitych czasach z komody 10 dukatów i 30 zł. w banknotach. Sprawca tej kradzieży Antoni H., urlopnik i markier w tej samej kawiarni oddany został przynależnej władzy wojskowej

Cieślowi Tomaszowi B. skradziono 15 zł. w. a. Złodziej, Leopold O., przy którym znalazło się jeszcze 4 zł. 23 c. został pojmany i oddany sądowi.

Markier Edward St. postradał przez kradzież kosztowną sygarnicę bursztynową. Władza bezpieczeństwa wykryła sprawcę kradzieży, niejakiego Juliusza Adolfa H. i oddała sądowi.

(Fałszywe wino.) Izba sądowa w Bordeaux skonfiskowała, jak pisze „Guienne“ dziennik tamtejszy, pewnemu kupcowi tu, cały skład win, ponieważ pokazało się, że wszystkie wina, które sprzedawał, ani kropli soku winnego w sobie nie miały i że tylko je chemicznie fabrykował, składając rozmaite inne tworzywa.

(Raport admiralicyi angielskiej.) Jakie straty Anglia ponosi utrzymując eskadrę na wybrzeżach afrykańskich, ażeby przeszkodzić handlu niewolnikami, wypowiada świeży raport admiralicyi Od roku 1855 do 1859 pojmała wprawdzie eskadra kilka okretów z niewolnikami, ale postradała sama 1367 majtków, wprawdzie tylko 368 z nich zginęło na śmierć, ale 999 okaleczało tak, że rząd ich wynagradzać musiał; — przytem utrzymując na okrętach po 5450 ludzi w przecięciu rocznie wykładał po 458.420 funt. szt także w przecięciu. Ludzie wątpią by Anglia z uczucia samej tylko ludzkości takie koszta ponosić chciała.

Główny Redaktor **M. Szrzeniawa Sartyni.** — *Z c. k. galic. drukarni rządowej.*